

by se i majitel lázni v konsensním řízení stavebním této stavebně-právní ochrany, jakožto svého práva dovolávati, nepříslušelo nss-u ve sporu o přípustnost obsahu plánu polohy zkoumati.

Po těchto úvahách slušelo ke stížnosti nař. rozhodnutí jen v bodech svrchu vyznačených zrušiti jednak pro nezákonnost, jednak pro vadu řízení, ve všech ostatních bodech pak však bylo nutno stížnost pro její bezdůvodnost zamítnouti.

Č. 11.299.

Církevní věci. — Pozemková reforma (Slovensko): * Tím, že k zajištění patronátních práv, váznoucích na zabraném velkém majetku pozemkovém, ustanoven byl v náhradovém řízení o ceně přejímací určitý uhrazovací kapitál, nepřešla kompetence v otázce plnění povinností patronátních z úřadů správních na soudy.

(Nález ze dne 23. května 1934 č. 10.427.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 6476/27, 9365/31.

Věc: Štěpán D. ve V. proti zemskému úřadu v Bratislavě o kantorské požitky obilí.

Výrok: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Výměrem z 30. prosince 1931 vyhověl okr. úřad v Trnavě žádosti řím.-kat. školské stolice ve V. a uložil patronátnímu velkostatku Kláry K. ve V., aby Štěpánu D., organistovi-učiteli ve V. od 1. ledna 1930 ročně dával z jednoho uherského jitra úrodu rži a z jednoho uherského jitra úrodu ječmene in natura, nebo protihodnotu úrody během 15 dnů pod exekuci s 5% úroky z prodlení zaplatil.

Ke stížnosti Kláry K. zrušil zemský úřad v Bratislavě nař. výměrem rozhodnutí to pro nekompetenci úřadů správních s tím, že o daném sporu jsou povolány rozhodovati řádné soudy, a výrok ten odůvodnil takto: »Je sice pravda, že patronátní břemena jako závazky veřejnoprávní, zakládající se na veřejnoprávním podkladě, spadají do kompetence správních úřadů, avšak v daném případě v důsledku provedení parcelace patronátního majetku veřejnoprávní podklad pohledávky byl změněn na soukromoprávní, ježto ve smyslu zák. č. 215/19 Šb. všechna břemena váznoucí na rozparcelovaném patronátním majetku byla upravena tím způsobem, že se zřídil z přejímací ceny uhrazovací kapitál ve výši 50.000 Kč, z něhož mají býti hrazena všechna břemena obtěžující rozparcelovaný majetek, a tím i kantorské důchody. Ježto však otázky týkající se provedení parcelace, ocenění převzatého majetku, jakož i ustanovení uhrazovacího kapitálu, sloužícího k úhradě břemen váznoucích na rozparcelovaném majetku, spadají do kompetence řádných soudů, patří do kompetence občanských soudů i otázka, je-li po provedené parcelaci bývalý patron povinen hraditi kantorské důchody a v jaké míře, mají-li býti hrazeny z utvořeného uhrazovacího kapitálu a v jaké hodnotě mají býti stanoveny, totiž zda v hodnotě nynější, či podle cen z roku 1913—1915.«

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvážil nss takto:

Předmětem sporu je povinnost a rozsah dodávky obilí st-li jako organistovi-učitelé ve V., mající základ v patronátní povinnosti Kláry K., jako majitelky velkostatku V. Patronátní práva a důsledně i povinnosti z práv těch vyplývající mají, jak nss opětně vyslovil (srovn. Boh. A 6476/27, 9365/31 a j.), povahu práv a závazků veřejnoprávních, a rozhodování o otázkách, které vzniknou v příčině jejich existence a rozsahu, nenáleží ani na Slov. před řádné soudy, nýbrž před úřady správní.

Uznáváje zásadně tuto kompetenci úřadů správních, má žal. úřad za to, že v daném případě je kompetence správních úřadů vyloučena, ježto provedením pozemkové reformy na majetku patronátními břemeny zatíženém a zřízením uhrazovacího kapitálu 50.000 Kč, z něhož prý mají býti hrazeny všechna patronátní břemena váznoucí na majetku státem převzatém, přeměnil se jejich veřejnoprávní charakter v soukromoprávní, a tím přesunuta byla i kompetence v rozhodování o otázkách, kdo a v jaké míře je zavázán po provedení pozemkové reformy patronátní povinnosti plniti, z úřadů správních na řádné soudy.

Stížnost namítá, že, vyloučil-li v daném případě okr. soud v Trnavě k návrhu stran usnesením svým z 22. dubna 1931 z přejímací ceny obnos 50.000 Kč k zajištění patronátních břemen velkostatku V.-ského, pokud vázla i na nemovitostech převzatých dohodou z 21. listopadu 1929, nic se tím nezměnilo na kompetenci správních úřadů k rozhodování o rozsahu a plnění povinností patronátních.

Nss dal stížnosti za pravdu.

Zákony o pozemkové reformě, ani zákony jiné nemají ustanovení o tom, že by provádění pozemkové reformy mělo na právní podstatu práv a povinností patronátních s majetkem státem zabraným spojených nějaký vliv. Ze žádného ustanovení zákonů o pozemkové reformě nedá se usuzovati, že by provedením pozemkové reformy na tom kterém velkostatku patronátní právo tam váznoucí pozbylo charakteru práv a povinností veřejnoprávních. Charakteru toho nepozbývá ani tím, že v tom kterém případě při rozvrhu přejímací ceny vyhradí se rozvrhovým usnesením, vydaným podle § 47 zák. náhradového příslušným soudem, určitý kapitál k zajištění patronátních břemen, jako stalo se v daném případě. Neboť tento uhrazovací kapitál slouží jediné k zajištění patronátních břemen, resp. jejich poměrné kvoty, vypadající na nemovitosti státem převzaté, nemění však nic na právní povaze patronátního poměru. Je ovšem pravda, že rozvrh přejímací ceny provede soud (§ 47 náhr. zák.) a že také soud rozhoduje o stížnostech podaných na rozhodnutí státního pozemkového úřadu o přejímací ceně (§ 46 náhr. zák.). Ale přiznáním této kompetence nebyla správním úřadům odňata a soudům přiznána kompetence k řešení otázek, kdo a v jakém rozsahu je povinen po provedení pozemkové reformy plniti povinnosti patronátní. O těchto otázkách i pokud týkají se statků podrobených pozemkové reformě náleží na Slov. i na dále, a to i tehdy, byla-li na tom kterém statku reforma ta provedena, rozhodovati úřadům správním, ježto není ustanovení, které by kompetenci tu na jiný úřad převádělo. Opačný názor je v rozporu se zákonem.